

ผลของโปรแกรมในการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย จังหวัดปทุมธานี

(The Effective to a Program of Promotion of Early Childhood Development in Pathumthani Province)

ณิชาภัทร ธนศิริรักษ์*
วลัยนารี พรหมลา**
อารีย์ มหุวรรณ***
อัปสร ชานวิฑิตกุล****

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นงานวิจัยกึ่งทดลอง (Quasi Experimental Research) เพื่อศึกษา ผลของโปรแกรม การส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย จังหวัดปทุมธานี กลุ่มตัวอย่างเป็นพ่อแม่หรือผู้ปกครองเด็ก จำนวน 30 คน เครื่องมือที่ใช้ประกอบด้วย แบบบันทึกข้อมูลส่วนบุคคล แบบสอบถามความรู้เกี่ยวกับการส่งเสริม พัฒนาการเด็กปฐมวัย และโปรแกรมการให้ความรู้ใน การส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย ตรวจสอบความ ตรงตามเนื้อหา มีค่าเท่ากับ .80 และ .78 และ แบบสอบถามความรู้เกี่ยวกับการส่งเสริมพัฒนาการเด็ก ปฐมวัย นำไปหาค่าความเชื่อมั่น KR 20 ได้ค่าความเชื่อ มั่น .75 วิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าสถิติเชิงพรรณนา และ สถิติเปรียบเทียบ (T-test)

ผลการวิจัย

1. ความรู้เกี่ยวกับการส่งเสริมพัฒนาการเด็ก ปฐมวัยโดยรวมก่อนได้รับโปรแกรม อยู่ในระดับปาน กลาง (Mean = 11.50, S.D. = .75) และหลังได้รับ โปรแกรมอยู่ในระดับมาก (Mean = 14.50, S.D. = .50)
2. ความรู้เกี่ยวกับการส่งเสริมพัฒนาการเด็ก ปฐมวัย อยู่ในระดับมากหลังได้รับโปรแกรม มีคะแนนเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 40 เป็นร้อยละ 93.33 และจากการทดสอบค่าทีพบว่า ค่าเฉลี่ยของความรู้เกี่ยวกับการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยก่อนและ หลังเข้าโปรแกรมมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .05 ($t = 4.20$, $P = .01$)

คำสำคัญ: ความรู้ เด็กปฐมวัย และโปรแกรมส่งเสริม พัฒนาการ

* คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยปทุมธานี

** คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยปทุมธานี

*** คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยปทุมธานี

**** คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยปทุมธานี

ABSTRACT

The purposes of this quasi experimental research were to study 1) the effective to a program of promotion of early childhood development in Pathumthani Province. The study samples were consisted of 30 parents. Data were collected using the demographic data record form, the knowledge of promotion of early childhood development questionnaire. The content validity index was at .80, and .78 consecutively, the knowledge of promotion of early childhood development which reliability test was conducted using KR 20 was at .75. Descriptive statistics and independent t- test were used for data analysis.

The results of the study showed that 1) the knowledge of promotion of early childhood development before the program were at high level. (Mean = 11.50, S.D. = .75), and after the program were at high level. (Mean = 14.50, S.D. = .50). 2) The knowledge of promotion of early childhood development were at high level after participating in the program were increased from 40% to 93.33%, and the knowledge of promotion of early childhood development before and after participating in the program were statistically significant difference at .05 ($t = 4.20$, $P = .01$)

Keyword: Knowledge, Early Childhood, and Program of Promotion of Development

บทนำ

แผนการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2555 - 2559 มีนโยบายเพื่อการพัฒนาทุกคนตั้งแต่แรกเกิดจนถึงตลอดชีวิตให้มีโอกาสได้เข้าถึงการเรียนอย่างมีคุณภาพ และยังมีเป้าหมายให้เด็กปฐมวัยทุกคนได้รับการพัฒนาและเตรียมความพร้อมทุกด้านก่อนเข้าสู่ระบบการศึกษาในรูปแบบที่หลากหลายและมีคุณภาพ อีกทั้งส่งเสริมสนับสนุนให้พ่อแม่ ผู้ปกครอง รวมทั้งผู้ที่เตรียมตัวเป็นพ่อแม่ได้รับความรู้ในการอบรมเลี้ยงดูเด็กอย่างถูกต้อง (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2553) และตามร่างนโยบายและยุทธศาสตร์การพัฒนาเด็กปฐมวัย (0-5 ปี) ระยะยาว พ.ศ. 2549-2558 มุ่งหวังให้เด็กในวัยนี้ได้รับการพัฒนาอย่างมีคุณภาพ เต็มศักยภาพ มีครอบครัวเป็นแกนหลัก และให้ผู้มีหน้าที่ดูแลเด็กทุกภาคส่วนของสังคมได้มีส่วนร่วมในการจัดบริการและสิ่งแวดล้อมที่ดีเหมาะสม ซึ่งในการดำเนินการภายใต้แผนยุทธศาสตร์หลัก ซึ่งประกอบด้วยแผนยุทธศาสตร์ด้านการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย แผนยุทธศาสตร์การส่งเสริมพ่อแม่และผู้เกี่ยวข้องเพื่อส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย และแผนยุทธศาสตร์ด้านการส่งเสริมสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวยต่อการพัฒนาเด็กปฐมวัย (กุลยา ตันติผลชีวะ, 2550) ทำให้เห็นถึงความสำคัญในการที่ท้องถิ่นจะส่งเสริมและพัฒนาเด็กปฐมวัยให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพ

เด็กปฐมวัยที่มีอายุระหว่าง 3 ถึง 6 ปี เป็นวัยที่มีพัฒนาการทุกด้านทั้งทางร่างกาย อารมณ์ - จิตใจ สังคม และสติปัญญาเจริญเติบโตสูงสุด เป็นระยะที่เกิดการเรียนรู้มากที่สุด เด็กวัยนี้เป็นวัยที่ต้องพึ่งพาผู้ใหญ่ หากได้รับการอบรมเลี้ยงดู ส่งเสริมพัฒนาการถูกต้อง และได้รับการตอบสนองขั้นพื้นฐานอย่างเพียงพอ ก็เท่ากับได้วางรากฐานที่ดีให้กับเด็กปฐมวัย ซึ่งจะส่งผลให้เขามีความสุขในชีวิตข้างหน้าและเป็นพลเมืองที่มีคุณภาพของประเทศชาติในอนาคต (กระทรวง

ศึกษาธิการ, 2548) พ่อแม่เปรียบเสมือนครูคนแรกของเด็ก ในการพัฒนาเด็กให้มีความรักความอบอุ่น เมื่อเด็กมาโรงเรียนเด็กก็ได้รับประสบการณ์ทางภาษามาจากครอบครัวแล้ว ฉะนั้นเมื่อมาที่โรงเรียนมีครูเป็นผู้สนับสนุนให้ผู้เรียนเกิดองค์ความรู้ต่างๆ และสามารถทำให้ทุกๆ วันในโรงเรียนเป็นวันที่น่าประทับใจและน่าจดจำ ให้เด็กได้เรียนรู้ภาษาและมีประสบการณ์ตรงทางภาษาที่หลากหลาย ทั้งการอ่าน การเขียน การมีส่วนร่วม และการมีสังคมแห่งการเรียนรู้ มีโอกาสที่จะพบกับสิ่งที่น่าสนใจ และสนองตอบต่อสิ่งที่ต้องการอย่างหลากหลาย มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนอย่างแนบแน่นและระบบการให้การสนับสนุนและดูแลช่วยเหลือที่ดีจากครู (Goodman et.al, 1991)

การจัดประสบการณ์เรียนรู้ให้กับเด็กปฐมวัย ต้องคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างที่มุ่งให้ผู้เรียนมีพัฒนาการด้านร่างกาย อารมณ์-จิตใจ สังคมและสติปัญญาที่เหมาะสมกับวัยตามความสามารถ และความแตกต่างระหว่างบุคคล ซึ่งหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546) และปัจจุบันเข้าสู่การเป็นประชาคมอาเซียน เตรียมความพร้อมเด็กปฐมวัย จะต้องคำนึงถึงการพัฒนาเด็กทั้งด้านร่างกาย อารมณ์-จิตใจ สังคมและสติปัญญาไปพร้อมกันอย่างเหมาะสมกับวัยและวุฒิภาวะของเด็ก เพื่อให้เด็กปฐมวัยสามารถพัฒนาได้ตามศักยภาพและความแตกต่างระหว่างบุคคล เพื่อนำไปสู่การพัฒนาตนเองในทุกด้าน และพร้อมรับกับศตวรรษที่ 21 และตามมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยพุทธศักราช 2546 (อรุณี หรดาล, 2555)

การส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยจึงเป็นสิ่งที่มีความจำเป็นมาก ซึ่งผู้ที่ต้องดูแลเด็กปฐมวัย ไม่ว่าจะเป็นครูหรือผู้ปกครองเด็ก ควรมีความรู้ความเข้าใจและมีการปฏิบัติที่เหมาะสมกับพัฒนาการของเด็กปฐมวัย

คือ การสอนที่เหมาะสมกับวัย ประสบการณ์ความสามารถและความสนใจของเด็ก ทั้งรายบุคคลและรายกลุ่ม เพื่อให้เด็กปฐมวัยสามารถก้าวผ่านสิ่งท้าทายและบรรลุตามเป้าหมายที่ทำให้เด็กมีการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ซึ่งเป็นพื้นฐานที่สำคัญในการสอนเด็กปฐมวัย (Bredekamp, 2010)

อย่างไรก็ตามจากการทบทวนวรรณกรรมที่ผ่านมา พบว่ามีการศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยต่างๆมากมายที่ส่งผลต่อพัฒนาการเด็ก รวมถึงการศึกษาเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย (สุภาวดี ลายบัว, 2554; สกาวรัตน์ เทพรักษ ภาสสร มุกดาเกษม จรรยา สืบสุข และจรรณี จตุพรเพิ่ม, 2557) นอกจากนี้พบว่า มีการศึกษาถึงโปรแกรมการส่งเสริมพัฒนาการเด็กในวัยต่างๆ และพบว่า หลังการได้เข้าร่วมโปรแกรมส่งเสริมพัฒนาการ พบว่า ผู้ปกครองมีความพึงพอใจต่อการเข้าร่วมโปรแกรม (กรวิภา สรรพกิจจานง, 2560) และพบว่าหลังได้รับโปรแกรมการให้ครูมีความรู้ความสามารถตามเกณฑ์ที่กำหนดในการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย และมีความพึงพอใจต่อโปรแกรม รวมถึงสามารถนำความรู้มาพัฒนาการประกันคุณภาพในโรงเรียนได้อย่างถูกต้องเกี่ยวกับการส่งเสริมพัฒนาการเด็ก (นภาพรณ โกจารย์ศรี, 2556) แต่การวิจัยที่ผ่านมาไม่สามารถครอบคลุมได้ทุกพื้นที่ และมีความหลากหลายในกลุ่มที่ศึกษา

ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาผลของโปรแกรมในการส่งเสริมพัฒนาการเด็กวัยปฐมวัย จังหวัดปทุมธานี แก่ผู้ปกครองเด็ก เพื่อนำไปเป็นส่งเสริมพัฒนาการแก่เด็กปฐมวัยได้อย่างมีคุณภาพต่อไป

วัตถุประสงค์

เพื่อศึกษาผลของโปรแกรมในการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย จังหวัดปทุมธานี

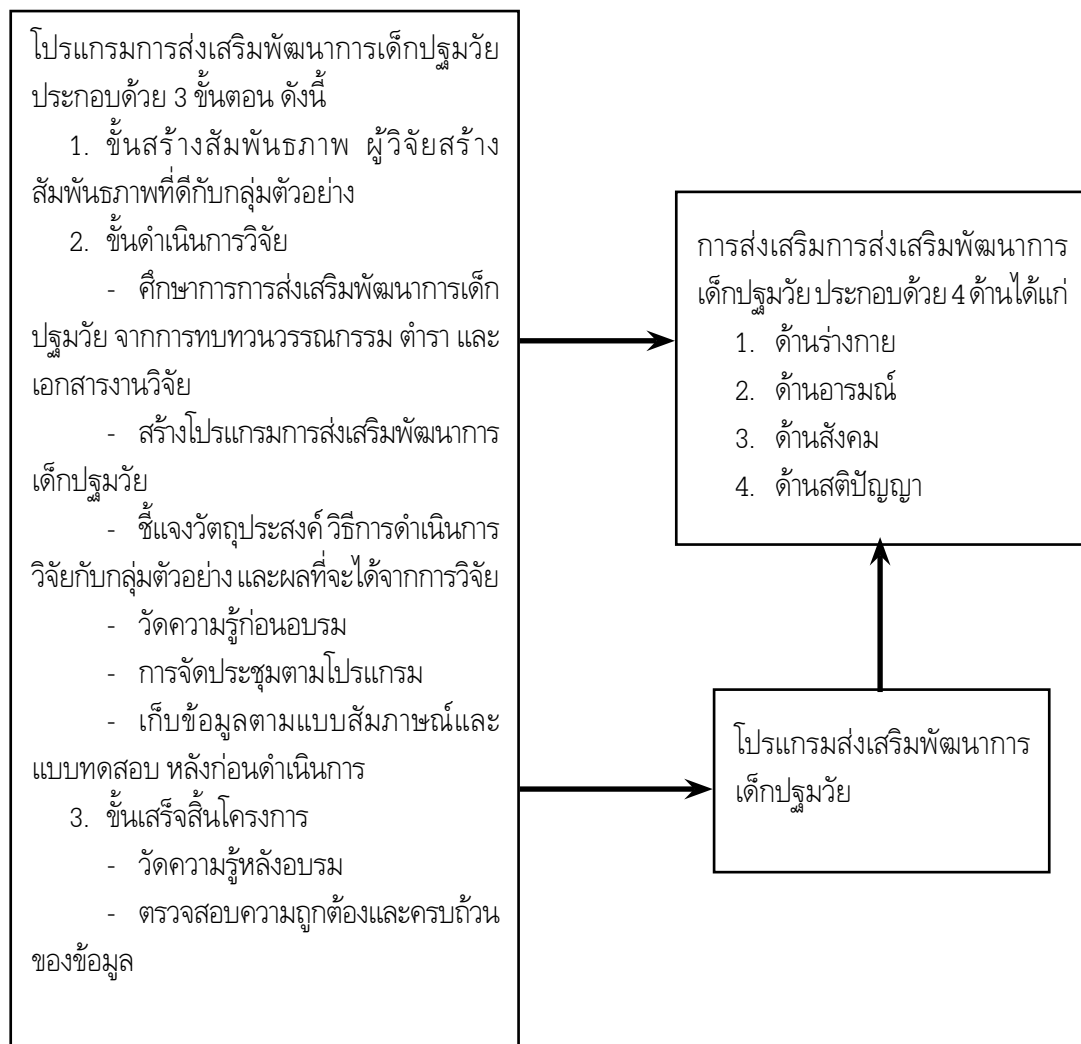
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เป็นแนวทางข้อค้นพบ ไปเป็นข้อเสนอเชิงนโยบาย เพื่อประกอบการพิจารณาวางแผน สนับสนุน และส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ในการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย ในพื้นที่ต่าง ๆ

2. เป็นข้อมูลพื้นฐานทางวิชาการทางการส่งเสริมพัฒนาเด็กปฐมวัย เพื่อให้เด็กสามารถพัฒนาเข้าสู่วัยเรียนได้อย่างมีคุณภาพต่อไป

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผู้วิจัยพัฒนารอบแนวคิดการวิจัยโดยการทบทวนวรรณกรรม ตำรา และเอกสารที่เกี่ยวข้องของโปรแกรมการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย จังหวัดปทุมธานี ดังแสดงในภาพที่ 1

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นงานวิจัยกึ่งทดลอง (Quasi Experimental Research) แบบหนึ่งกลุ่มทดสอบก่อนและหลังการทดลอง (One group pre - post test) เพื่อศึกษาผลของโปรแกรมในการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย จังหวัดปทุมธานี

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ พ่อ แม่ หรือผู้ปกครองเด็กปฐมวัย ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลบางพูน

กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ พ่อ แม่ หรือผู้ปกครองเด็กปฐมวัย ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลบางพูนจำนวน 30 คน

ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

โปรแกรมการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยประกอบ 4 ขั้นตอน ดังนี้

- ขั้นที่ 1 ขั้นการค้นหาปัญหาวิเคราะห์ ปัญหา
- ขั้นที่ 2 ขั้นวางแผนดำเนินกิจกรรม
- ขั้นที่ 3 ขั้นการลงมือปฏิบัติ
- ขั้นที่ 4 ขั้นการประเมินผล

วิธีการศึกษา

1. ขั้นค้นหาปัญหา

- 1.1 ศึกษาสภาพปัญหาจริง
- 1.2 การทบทวนตำรา เอกสารงานวิจัย

2. ขั้นตอนการเตรียมการวิจัย

2.1 จัดทำแผนงานโครงการขอความอนุเคราะห์ศึกษาและเก็บรวบรวมข้อมูล

- 2.2 ประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
- 2.3 คัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง

3. ขั้นลงมือปฏิบัติ

3.1 ชี้แจงการดำเนินการวิจัยทำความเข้าใจกับกลุ่มตัวอย่าง

3.2 เก็บข้อมูลตามแบบสัมภาษณ์และแบบทดสอบก่อนดำเนินการ

3.3 การจัดประชุมตามโปรแกรมการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย 1 - 2 ครั้ง

3.4 เก็บข้อมูลตามแบบสัมภาษณ์และแบบทดสอบหลังดำเนินการ

3.5 ตรวจสอบความถูกต้องและครบถ้วนของข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย 3 ส่วน ดังนี้

1. ข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง ประกอบด้วย เพศ อายุ รายได้ สถานภาพ ระดับการศึกษา และอาชีพ

2. แบบสอบถามความรู้เกี่ยวกับพัฒนาการเด็กปฐมวัย ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากการทบทวนวรรณกรรม ตำรา และเอกสารที่เกี่ยวข้อง ซึ่งแบ่งความรู้ออกเป็น 4 ด้าน ได้แก่ พัฒนาการด้านร่างกาย ด้านอารมณ์ และจิตใจ ด้านสังคม และด้านสติปัญญา จำนวน 18 ข้อ

3. โปรแกรมการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากการทบทวนวรรณกรรม ตำรา และเอกสารที่เกี่ยวข้องกับพัฒนาการเด็กปฐมวัย ซึ่งเกี่ยวข้องกับพัฒนาการทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ พัฒนาการด้านร่างกาย ด้านอารมณ์และจิตใจ ด้านสังคม และด้านสติปัญญา

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้ทดสอบคุณภาพเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยการหาความตรงตามเนื้อหา (Content validity) และความเชื่อมั่น (Reliability) ดังนี้

การตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา (Content validity)

ผู้วิจัยตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา ได้แก่ ความรู้เกี่ยวกับพัฒนาการเด็กปฐมวัย และโปรแกรมการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย โดยผู้วิจัยนำแบบประเมินดังกล่าวไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ ความสามารถและประสบการณ์ตรวจสอบความตรงของเนื้อหาจำนวน 3 คน คือ อาจารย์พยาบาลสาขาการพยาบาลเด็กและวัยรุ่นจำนวน 3 คน ซึ่งได้ค่าความตรงตามเนื้อหา มีค่าเท่ากับ .80 และ .78

การหาความเชื่อมั่นของเครื่องมือ (Reliability)

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยนำแบบประเมินความรู้เกี่ยวกับพัฒนาการเด็กปฐมวัย ตรวจสอบความเชื่อมั่น (Reliability) โดยนำไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะเหมือนกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน โดยหาค่า KR 20 ได้ค่าความเชื่อมั่น .75

การพิทักษ์สิทธิของกลุ่มตัวอย่าง

ก่อนดำเนินการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้นำเสนอโครงร่างงานวิจัยพร้อมเครื่องมือวิจัยเสนอต่อคณะกรรมการวิจัยของมหาวิทยาลัยปทุมธานี และเมื่อได้รับการพิจารณาตรวจสอบเรียบร้อยแล้ว จึงดำเนินการวิจัยโดยผู้วิจัยได้ตระหนักถึงเคารพในความเป็นบุคคลกลุ่มตัวอย่าง เป็นผู้ตัดสินใจเข้าร่วมการวิจัย ผู้วิจัยชี้แจงวัตถุประสงค์การวิจัย ประโยชน์ และความเสี่ยงใดบ้างที่จะได้รับการวิจัยครั้งนี้ ข้อมูลต่างๆที่ได้ในการวิจัย จะมีเฉพาะผู้วิจัยทราบ และข้อมูลที่ได้อในการวิจัยทุกอย่างจะใช้ประโยชน์ทางวิชาการและเสนอในภาพรวมเท่านั้น ในกรณีที่กลุ่มตัวอย่างปฏิเสธไม่เข้าร่วมการวิจัย หรือถอนตัวจากการวิจัยในภายหลัง ไม่ว่าด้วยเหตุผลใดก็ตามผลจากการปฏิเสธจะไม่ส่งผลกระทบต่อกลุ่มตัวอย่าง เมื่อกลุ่มตัวอย่างตัดสินใจแล้วให้ยินยอมในใบพิทักษ์สิทธิเก็บไว้เป็นหลักฐาน

วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยเป็นผู้ดำเนินการเก็บข้อมูลโดยแบบสอบถาม ซึ่งมีขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

1. ผู้วิจัยเสนอโครงร่างวิจัยต่อคณะกรรมการวิจัย มหาวิทยาลัยปทุมธานี
2. ผู้วิจัยแนะนำตัวเองกับกลุ่มตัวอย่างชี้แจงวัตถุประสงค์ของการวิจัย ขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูล และขอความร่วมมือในการทำวิจัย พร้อมทั้งพิทักษ์สิทธิของกลุ่มตัวอย่างตลอดการดำเนินการวิจัย
3. ผู้วิจัยจะให้กลุ่มตัวอย่างเซ็นใบยินยอมเข้าร่วมการวิจัย และเริ่มดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยขออนุญาตนัดหมายกลุ่มตัวอย่างล่วงหน้าก่อนแต่กรณีกลุ่มตัวอย่างที่ไม่สะดวกในวันนัดหมาย แต่สะดวกในวันนั้น ผู้วิจัยจะทำการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างทันที ซึ่งการตอบแบบสอบถามของกลุ่มตัวอย่างจะทำงานกว่าจะได้รับข้อมูลครบตรงตามจำนวนข้อคำถามโดยไม่จำกัดเวลาในการตอบแบบสอบถาม
4. ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้มาตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ของข้อมูลหลังได้รับแบบสอบถามแล้ว ถ้าพบว่ามีคำตอบใดไม่สมบูรณ์ ผู้วิจัยขอให้กลุ่มตัวอย่างตอบเพิ่มเติมจนครบสมบูรณ์ ถูกต้อง ก่อนนำไปวิเคราะห์ทางสถิติต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้มาตรวจสอบความถูกต้องและนำไปวิเคราะห์ โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปในการวิเคราะห์สถิติทางสังคมศาสตร์

1. ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้สูงอายุ นำมาแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2. วิเคราะห์ความรู้อ่อน - หลัง การได้รับความรู้เกี่ยวกับการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย โดยนำมาแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

3. ใช้สถิติวิเคราะห์หาความแตกต่างโดยเปรียบเทียบค่าคะแนนเฉลี่ยของคะแนนการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยก่อนการทดลองและหลังการทดลองด้วยค่าสถิติ paired t-test

ผลการวิจัย

1. ข้อมูลส่วนบุคคล พบว่า กลุ่มตัวอย่างอายุระหว่าง 25 - 30 ปี คิดเป็น ร้อยละ 53.33 เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 100 สถานภาพสมรสคู่ คิดเป็นร้อยละ 80 ประกอบอาชีพข้าราชการ/หน่วยงานของรัฐ คิดเป็นร้อยละ 50 รายได้ส่วนใหญ่ตั้งแต่ 5,000 - 15,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 66.66 และมีระดับการศึกษานุปริญญาและปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 66.66

2. ความรู้เกี่ยวกับการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยโดยรวมก่อนได้รับโปรแกรม อยู่ในระดับปานกลาง (Mean = 11.50, S.D. = .75) และหลังได้รับโปรแกรมอยู่ในระดับมาก (Mean = 14.50, S.D. = .50) โดยคะแนนเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 40 เป็นร้อยละ 93.33 และจากการทดสอบค่าที พบว่า ค่าเฉลี่ยของความรู้เกี่ยวกับการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย ก่อนและหลังเข้าโปรแกรมมีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($t = 4.20$, $P = .01$)

การอภิปรายผล

จากผลการศึกษา ผลของโปรแกรมในการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย จังหวัดปทุมธานี ผู้วิจัยอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์การวิจัย คือ เพื่อศึกษาผลของโปรแกรมในการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย จังหวัดปทุมธานี

จากผลการวิจัย พบว่า ความรู้เกี่ยวกับการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยโดยรวมก่อนได้รับโปรแกรม อยู่ในระดับปานกลาง คิดเป็น ร้อยละ 60 (Mean = 11.50, S.D. = .75) สอดคล้องกับการวิจัยของ ภรณ์ แก้วลี (2558) ที่พบว่า คะแนนความรู้เกี่ยวกับพัฒนาการเด็กของบิดามารดา หรือผู้ดูแล อยู่ในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 56.5 ซึ่งจากการวิจัยยังพบว่า หลังได้รับโปรแกรมความรู้เกี่ยวกับการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย อยู่ในระดับมาก (Mean = 14.50, S.D. = .50) และความรู้เกี่ยวกับการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย อยู่ในระดับมากหลังได้รับโปรแกรมมีคะแนนเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 40 เป็นร้อยละ 93.33 สอดคล้องกับการวิจัยที่ผ่านมา พบว่า หลังได้รับโปรแกรมกลุ่มตัวอย่างจะมีความรู้เพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (นภาพร โสภณศิริ, 2556) ซึ่งการให้ความรู้เกี่ยวกับการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยแก่ผู้ปกครองต้องกระทำอย่างต่อเนื่องเพื่อให้เกิดความรู้และนำไปใช้ในการปฏิบัติได้ (Bloom, 1975) และนอกจากนี้งานวิจัยที่ผ่านมา พบว่า ผู้ปกครองที่ได้เข้าร่วมโปรแกรม เกิดความพึงพอใจอยู่ในระดับมากทุกด้าน (กรวิภา สรรพกิจจานนท์, 2560) ดังนั้นการจัดโปรแกรมส่งเสริมพัฒนาการแก่เด็กปฐมวัย จึงมีความสำคัญต่อการส่งเสริมพัฒนาการเด็ก

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากผลการศึกษาวิจัย

1. สถาบันการศึกษาควรวางแผนสนับสนุนส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย และนำมาบูรณาการกับการจัดการเรียนการสอนอย่างมีคุณภาพต่อไป

2. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรทำความเข้าใจกับผู้ปกครองและเพิ่มศักยภาพโดยการให้ความรู้เกี่ยวกับการส่งเสริมพัฒนาการอย่างถูกต้องและเหมาะสม

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

ควรพัฒนารูปแบบการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนในการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย ให้เกิดประสิทธิภาพยิ่งขึ้นหรือการศึกษารูปแบบการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (Participatory Action Research)

ข้อจำกัดของการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างของการศึกษามีจำนวนน้อย และควรทำเป็นวิจัยเชิงทดลองเพื่อลดความลำเอียงของการศึกษา

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). **หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2548). **แนวดำเนินงานศูนย์ปฐมวัยต้นแบบ**. กรุงเทพฯ : คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.
- กุลยา ตันติผลาชีวะ. (2550). **อัจฉริยาจารย์การศึกษาปฐมวัย**. กรุงเทพฯ : ศูนย์การพิมพ์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- กรวิภา สรรพกิจจำนง. (2560). **วิจัยเรื่องความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย**. รมยสาร. 15 (1), 215 - 223.
- นภาพรณ โกจารย์ศรี. (2556). **โปรแกรมพัฒนาการประกันคุณภาพภายใน การศึกษาปฐมวัย สำหรับครู โรงเรียนเอกชน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1. วิทยานิพนธ์ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยขอนแก่น.**
- สกวรัตน์ เทพรักษ์ ภาสสร มุกดาเกษม จรรยา สืบสุข และจารุณี จตุพรเพิ่ม. (2557). **การศึกษาปัจจัยด้านการเลี้ยงดูของผู้ปกครองและการมีส่วนร่วมของชุมชนต่อการส่งเสริมการเจริญเติบโตและพัฒนาการเด็กปฐมวัยในเขตสาธารณสุขที่ 4 และ 5. งานอนามัยแม่และเด็กกลุ่มพัฒนาการส่งเสริมสุขภาพศูนย์อนามัยที่ 4 ราชบุรี, กรมอนามัยกระทรวงสาธารณสุข.**
- สุภาวดี ลายบัว. (2554). **ความสัมพันธ์ระหว่างการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองกับความรู้ของผู้ปกครองในการสร้างเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย ในสถานศึกษาเขตอำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาเทคโนโลยีการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.**
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2553). **แผนการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ. 2545 - 2559): ฉบับสรุป**. ค้นเมื่อ 22 สิงหาคม 2557, จาก <http://www.onec.go.th>
- อรุณี ทรดาล. (2555). **การศึกษาปฐมวัยกับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน วิกฤตหรือโอกาส**. วารสารศึกษาศาสตร์ มสธ. 5(2), 54-62.
- Bloom S.B. (1975). **Taxonomy of EducationObjective, Hand Book I : CognitiveDomain**. New York : David MackayCo., Inc..

- Bredenkamp, S. (2010). "**Chapter 3 Understanding and Applying Developmentally Appropriate Practice," Effective Practices in Early Childhood Education: Building a Foundation**, Retrieved July 22, 2015, from <http://www.learningace.com/textbooks/12090-effectivepractices-in-early-childhood-education-building-a-foundation>.
- Goodman Kenneth S., Bird Lois Bridges, & Goodman Yetta M. (1991). **The Whole Language Catalog**. Santa Rosa, Calif.: American School.